

NOVININE

Pobožen, družbeni, pismeni list za vogrske Slovence.
PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

Gena Novin je na leto vsakemu na njegov naslov 6 K.
Skupno v edno fano 4 K.

Gena Novin v Amerike je na leto 12 K.
Gena odnoga drobca je doma 6 Starov.

VREDNIK:

KLEKL JOŽEF

vp. pleb. v Csensovólb, CSERFÖLD, Zalamegye.
K tomú se more pošlati naročnice i val dopisl, ne
pa v tiskarno.

Vsi naročniki tak domači kak američanski
dobijo k NOVINAM brezplačno vsaki mesec
„Marijin List“ i na konci leta „Kalendar
Srca Jesušovoga.“

Širite kraljestvo božje!

978 milijonov ljudi, skoro dvetretjini človečanstva ešče ne pozna ljubljénoga Jezusa. Pa je za te on tudi vmro! Pa tei tudi majo nemrtelne duše! Pa so tei tudi v nebo pozvani, so naši bratje i sestre. Tei nesrečneži ešče izdaj molijo bolvane malške. Pokleküjejo pred les, sunce, stvar, pred najprostejše i najgrše delo človeških rok pa pravijo: molim te, moj bog si ti. Kakša sramota nej za njé, nego za nas! Mi poznamo pravoga Boga, se segrevamo v toploti Jesušove Matercerkvi, se hranimo i si počivamo pa se veselimo pod senčinov njegovih svetstv, svoje brate pa pústimo bloditi, naj prejdejo, naj zaman živejo, naj tistoga Boga z svojim poganstvom, z svojim malikovanjom ali bolvanstvom strahovito žalijo i dražijo, koga mi molimo, poznamo, ljubimo i od koga zveličanje čakamo. Je to ljübezen? Do koga? Do Boga ali do bližnjega? Ne norčarite se! Pa more tisti praviti, ka mé ljübi, šteri, gda bi me lahko obrano nesreče, me v njo süne i dopüsti, ka v njej prejdem? Jeli da ne. More praviti dete, ka ljübi očo, štero se niti z mesta ne gene i ni reči ne zazüne v obrambo oče, kda ga njegoví sovražniki bijejo i kunejo? Na sebe mislite zdaj, še hüje ste ravnali z svojim nebeskim očom. Jeli ka vam je on zapovedao „Ljübi Gospoda Boga svojega iz celoga srca i z cele duše i z cele pameti, i ze vse moči svoje, bližnjega svojega pa kak samoga sebé?“ (Mátaj. XXII. 37.—39.) I to še tudi jeli: „Iščite predvsem nebesko kraljestvo“. (Mat. VI. 33.) Pa kda ste znali, ka nešteti milijoni žalijo z svojim poganstvom vašega dobroga Boga, ste raj zapili, na gizdavo obleko potrošili ali na druge prazne reči svoje peneze, štere vam je dober Bog dao, naj ž njimi ljubite njega i svojega

bližnjega. Če bi na misijone obrnoli tiste peneze, štere so karte, krčme, gizda, nečistost napravile, oj keliko cerkvi bi že stalo v misijonskih pokrajinah i v njih nešteti jezeri krščenikov hvalili dobroga Boga, ka njim je dao spoznati svetlost prave vere i vam povešavali z vsakim svojim delom nebesko plačo, vam, ki ste je z svojov darovitostjov h Kristusi pripelali. Zdaj pa mate tožnike samo. Tožijo vas stene, štere so vidile, na koj ste božje posojilo, peneze zapravljali; toži vas obleka sprehnjena: jaz sem sprhnela, ali vekomaj bi obstala düšna obleka pogana, če bi na mene potrošene peneze za njega darüvali; toži vas jestvina, pítvina neredna: če bi polovino na misijone dali, bi vam edna odviš zadosta bila, z drugov bi pa lahko vnoge stradajoče pogane nasitili i z tem je tudi za sv. krst pripravili; tožijo vas pogübljene duše poganov, ka ste raj meli svoje telo, kak njé i prosijo Kristuša, sodnika, naj ne bode smileni vam, ki ste njuve duše za volo svojega grešnoga vživanja v pogübljenje sünoli. Mislite, ka pravičen Jezus samo pogane névervajoče osodi? Jezero bole krščenike dobra nečüneče.

Zdaj, kda je francozka vlada na front zavnala od sanitecov vse dühovnike zdaj, kda jezeri i desetjezeri dühovniki i misijonarje so mogli povrči svoje postaje pa prijeti za puško, za rano mesto svete hostije, zdaj kda jih brez računa spokaple na bojiščah, bolnišnicah, v zajetništvi, zdaj, kda Jesušova Maticerkev ogromno sovražnikov i ščista malo prijátelov ma, zdaj, kda je celi svet edna Kalvarija, na šteroj se Kristus grozovito križa z najbolje ružnimi grehi, zdaj ne pomagati, ka bi bili vnogi, sveti dühovniki i misijonarje, nego raj zapiti, zakartati, na gizdo, potrato ta vrči svoje peneze, je zaistino šatansko delo.

Bojna.

Zavolo postrenoga boja z nemškimi podmorskimi čuni je Amerika pretrgala diplomacijsko zvezo z Nemčijov. Vsaka država je pozvala svoje poslanike domo, več se ne poznata. Jeli nastane med njima boj ali nej, se naprej ne more dognati. V američanskih pristaniščah ležeče nemške trgovinske ladje so nemški mornarje šteli potuniti, naj Amerikancom v roke ne bi prišle, a vekše škode ne so mogli v njih napraviti zdaj je Američanci stražijo. Vrednost teh nemških ladj je zdaj do sedem milijardov kron. — Teliko haska mo meli z novoga sovražnika, ka en dugi čas ne de mogo našim sovražnikom teliko strliva voziti kak dozda. — Druge države so se dozda nej odločile proti nam. — Nemci so Ameriki lani toti obečali, ka boja z podmorskimi čuni ne poostrijo, ali zdaj so prisiljeni nato, da ščejo konec napraviti boji. Pa krivice nikomi ne delajo. Če so smeli Angleži i drugi sovražniki mine naleči v morje, kje tudi Amerika ne sme voziti, če šče svoje ladje rešiti, zakaj te ne bi smeli Nemci podmorske čune v določeno mesto spraviti i sebe pogina rešiti? To je zagovor Nemcov, šteri pa Angležom nikak ne ide v glavo. Za divjake neotesane je zovejo tei se protijo, ka ešče letos konec napravijo toj podivjanosti. Mo že vidili, če ne de na opak. Molitev dobrih düš prinesé Matericerkvi zmago i ž njov zmagajo nej neprijátelje, nego prijatelje njeni. — Glasi se, ka so Nemci 400, ali celo 1000 podmorskih čunov napravili, štere z petroljom kürijo. Teliko je istina, da jih malo nemajo. Tri države z ništernimi čuni zapreti je ne mogoče. — Vážnoga poročila z bojišča nega.

Na vseh bojiščah je mír. Velika zima zavira razvijanje bitk.

Pri peči.

(Janoš, Peter, Marko se razgovarjajo pri peči, delajo zobce v grabljišče, — mlajši seme lüpljejo, — ženske pa predejo.)

Janoš. Hm! Praj ka krčmarje več petrolja dobijo kak drugi! Poleg postave to tak more biti. Naš g. notariuš naima tak pravijo, ka meštrom več ide pa konjarom kak kučarom pa kravarom.

Marko. (Nigda veliki kmet, zdaj samo edno sloko kravico ma, drugo vse židov v svojoj lepoj palači gleda.) Iz siromak človeka se vse norčari. Ešče veka ga vleče.

Peter. Zato ka ma razčesano obleko, v štero se zgrabi obleka. (Deca se podregavajo pod stolom pa na rahi smejejo. V pamet njim prišlo nekaj od Marka. Pijani so šli ednok domo i pred glokovim grmom, šteroga so za križ meli, dolpokleknoli. Ali vino jih vrglo v grm notri i toga trnje njim je obleko vse razpraskalo. V trnji so praj tak molili: „O ljubljéní Jezus, če tvoja trnjava krona z kamna izdelana tak pika, kak grozno te je mogla ta práva mučiti.“)

Janoš. (Po cuckovskom se nasmeje.) Pa so morebit naši krčmarje nej meštri? Pravi čüdodelci. Z vode naredijo vino, z gipsa žganico, z tühjih kokoših i druge pernate stvari pa takšo pečenko, ka si ešče župan pa drugi veški poglavarje zližejo prste pri njej.

Peter. Ve si je zdaj ližejo od glada v szombathelyskoj vozi tolvajski občinski poglavarje z Goričkoga. Duga leta so kradnoli, a nazadnje li na djalinu stopili. Nezaman, kak te pregovor pravi, tečas hodi pütra po vodo, dokeč se ne stere.

Marko. Te mislite, ka šo vsi poglavarje i vsi krčmarje takši.

Vsi v hiši. Bog ne daj, kaj takšega misliti ne pa trditi.

Janos. Ali vnogi hüdodelniki se zagovorijo, kda bi se mogli odkriti. Podküpijo se z pečenkov, i podmitijo z pijačov, te pa še prisegnejo na krivico. (K sreči je lampica vgašüvala, ne so mogli zato v pamet vzeti kak je Marko prebledo). Sramota, ka mamu takše ljüdi. Tei od tühjih grehov samo zato poslušajo predge, ka bi je tem bole srčno činili. Ali pride den računa že.

Ženske. (Jočejo i z glavami kimajo).

Peter. Nikdar ne pozabim, kda sem pašnik občinski gorjemao. Dobo sem ga samo tak, ka sem župani i malomi župani prle žepe mogo napuniti, po odaji pa dober napitek plačati celomi poglavarstvi. Ešče plantavi pütar je po-

šteno pio pri ovih; pravo je, ka on tüdi k poglavarom sliši. Ne sam ga pitao zakaj, samo sem si mislo nekaj smešnoga. Ali od toga drugoč. — Prišla je pa süša i posmodila moj podvojeno najeti pašnik. Vse mi je zaman bilo. Razjokao sem se. Pa dober Bog te krivice ne bi kaznüvao? Ešče tisto leto je crknola najlepša žrebica župani. Od ovih nesreče, štera jih je zadela na bojišči, ste pa tak tüdi zvedili. Keliko siromakov so ogülili! Kak je pravičen Bog! Ešče zadnje dni so drli siromake, kda so rukivali, zato je pa raztrgala granata njihove roke. Ve pri podpori tüdi ne ga pravice. Štere več potisnejo poglavarom, več dobijo, sirote pa glad podpira.

Ženske. (Začajo kucati i si z predpasniki brisati oči.) Sveta istina, Peter.

Janoš. No, ve je vse zato ne tak. Vnogoj bi bot trbelo, kda podporo zapije i se po grabah vála. Bot bi njoj trebelo v roke, bole pa na hrbet. Kelike so se že . . . ne bi rad vöpravo, ve drugo ne krstijo kak same fotive. Vlačüge! Jaz sem té vole, ka mo pisao našemi g. vredniki, naj v čarni okvir denejo v Novinah imena tistih žensk, štere so z pijanostjov i nečistostjov oskrunile pošteno ime svojih živih ali pokojnih možov. (Vložite prošnjo! Ali ne vem če do mele v Novinah mesto? — Vrednik.) Vlačüge nepoštene!

Ženske. (Ništerne jočejo dale, druge si pa nosé brišejo.) Ve je malo zato takših.

Moški. Žalostna tolažba! Edna ne bi smela biti.

Edna ženska. Ve so v denešnjoj predgi možkom tüdi govorili ne samo ženskam.

Marko. Pravili so, ka je celi svet edna Sodoma. Strašno se je razširila nečistost. Spolnih betegov je vse puno.

Peter. Na Sodomo je Bog žvepleni ogenj dežio. Mrtvo Morje še dnes dén svedoči, kje je ležalo razvüzdano mesto. Ne istina deca, ka ste se tak včili v šoli?

Deca. Ravno včera so nam to žalostno zgodbo g. kaplan razlagali.

Janoš. Pa kaj drugo ste se ešče včili? No povej nam ti Gombarova Maričika!

Maričika. Razne reči. Iz zgodovine od pravičnoga Matjaš kralja, od hrane, zdravja.

Vsi. No ve nam pa kaj povej, kak so vam kaj razlagali od hrane, kse se dobi kúpiti i počen?

Maričika. Od toga ne bio guč. Gospod vučiteo so od toga samo teliko

pravili, kda smo jih mi deca pitali, zakaj zdaj ne dobiti po štacunah tak vse kak prle, ka praj to najbolje eden gospod znajo v Pesti.

Janoš. Kaj so vam pa te razlagali od hrane i zdravja? Od hrane so nam pravili, ka nas segreva. Človeče telo je spodobno k parnomi stroji ali mašini. V tom stroji ogenj segreje vodo, ta se obrne v paro, ta pa sem tam giblje bet v cilindri, od česa se potači, kola stroja začo vrteti. Zove se pa tista reč, štera v drvah, v premogi (steinkul) gori, ogle nec. Te ogle nec če se zdrüži z kislecom, z šterim je zrak pun, nastane ogenj. Kaksteč dobra so drva, če ne pride kislec iz zraka k ognji, v gasne té. Zadelajte praj, pravili so nam gospod, samo peč, kda ste naložili v njej, v gasne ogenj zato ka kilec ne pride k ogle nci. Ravnotak je pri človeki. Ogle nec ma vsaka hrana, edna več, druga menje. Té pride v želodec i tü zača goreti, kda se zdrüži z kislecom, šteroga zdihamo v sébe. Ali da je to gorenje počasno, nema plamna. Po gorenji pride toplota, zato je toplo naše telo. Kda se to več ne more hraniti, marzlo postane i naslednje merje.

Marko. Pa vas ne vejo na kaj bolšega včiti.

Vsi ovi. Ali kaj si brüsiš jezik tam, kje nikaj ne razumiš. Ve je pa to dobro znati. Spameten človek pozvedava po zrokah vsega, kaj se godi i Boga hvali, ka je tak modro vse zravnao.

Janoš. No kaj so vam pa od zdravja razlagali.

Maričika. To, ka hiše moremo zračiti. Vsaki den se more ešče v najhüjšoj zimi okno odpreti i čisti zrak v hišo püstiti.

Marko. Pa ma što teliko drv, ka bi si ešče dvor segrevalo? Jaz pravim toplote ne püščati z hiše.

Maričika. Ravno te ugovor so nam gospod naprej prinesli, šteri ljudstvo od zračanja hiš zadržava. Pa ne obstoji. Čisti zrak se hitrej segreje kak pokvarjeni. Hiša, štera se ne zrači, je nikdar ne zadosta toplá i nikdar ne zdrava. V takšoj se zkliejejo razni betegi. Pa ne samo zračiti moremo hišo, ona še sunce more dobiti. Kam sunce ne sija, nikaj ne rasté, zato zažutne vse v pivnici. Sunce ne škodi, nego vrači. Vsaka hiša bi tak mogla stati, ka bi zadosta sunca dobivala. To smo se včili.

Janoš. Hvala, drago dete, ka si nam razložilo. Ti si pač bistre glave, ka si si tak vse zapomnila. Vredno bi bilo, da bi se dale šolala.

Peter. Zakaj bi se sirota. Oča v ga-

liškoj zemlji spi svoj smrtni sen, mati pa z dere živé.

Janoš. Pa ne ga smilenih src? Teliko penez je ljudstvo nikdar ne melo kak zdaj. Kaj bi se poznala komi, če v dober namen da edno desetko? Tak bi si lahko takšo šumo nadevali vkup, ka bi po boji meli zadosta slovenskih duhovnikov i učitelov.

Vsi z vñ Marka. Lepa misel, da bi se samo vtelovila.

Marko. Meni se dremlje že.

Peter. Prle zmolimo pa te mo šli počivat.

Vsi. Pokleknejo i zmolijo večerašnje molitev, v štero spletejo spomin za vse pokojne vojake, za mir, za mirajoče posebno pa za našo vojsko, naj zmaga Bogi na čast.

*

Bog plati! — Zbogom! Srečno. Lehko noč! se glasi obslednjim, sneg škriplje pod nogami odhajajočih vsikdar pomenje i tiho stopi kesna noč v malo slovensko vesničko.

Glási.

Od naših vojakov. *Mrtov je:* Filó Karol z G. Sinika. Srce Jezusovo smiluj se njegovej duši i olejšaj bol njegovih domačih. *Vlovljeni so:* Kisilak Ferenc z Vadarec, Meolic Jožef z Kroga, Sinic Janoš z Petanec, pešaki 83. pp. i *Per-tóci* Alojz, domobranec 18. dpp. z Tropovec.

Ki majo oprostítve (felmentés) od vojaške službe, če so dozdej nej hodili na nabor, moro zdaj pred njega stopiti. Ki so pa že bili prebirani, do preiskani, jeli so zaistino potrebni doma ali nej. Preiskovalni odbor pošle vojni minister v vsaki okraj države, šteroga predsednik de en štabni častnik ali general.

Domo je prišo počivat grof Szápáry Pavel. V novo grofovsko grobnico so ga pokopali v novoj sobočkoj cerkvi. Sprevod je opravla vlč. g. Slepec Ivan, ešp. pleb. sobočki z pomočjov domačih i sosednih gospodov duhovnikov. Sprevoda se je vdeležilo vnogo naroda.

Zmrznola je pri Črnskom cintori bñdinskoga mlinara žena. Z krčme je prišla v to žalostno vmiranje.

Obesila se je pri Sv. Sebeštjani učiteljica Szentirmay Elizabeta. Dopisovala si je z ednim učitelom, ki se na bojišči zdaj nahaja. Da je té nazaj-poslao njeno dopisnico tov z opazkov, naj njemi več ne piše, si je to tak na srce vzela, da se je skončala. I njena duša ma zdaj pokoj? Z smrtjov se ne

dokonča nevola, nego ešče začne, če je ta nesrečna bila. Molimo za njo, lahko si je mirajoč obžalovala grešni stopaj i se rešila pogubljenja. — Nesrečna pamet! Tak blúzi biti pri Jezusi i brez njega vmreti! — Pazi i moli mladina.

Mraz letošnji ne moremo grajati. Po celoj državi vestno opravlja svojo dužnost: zebé vsakoga. Do treseti stopinj mraza kaže toplomer v ništernih krajih Vogrskoga. Iz Nemčije glasijo, ka je tam sto let ne takšega mraza bilo.

Ki so prošnje vložili za oprostitev od vojaške službe, poleg odredbe domobranskoga ministra smejo odločitev svojih prošenj doma počakati. Toisto valá zatiste, ki do še šli pred nabor i za tiste, ki so 29. januara že pod orožje stopili, samo ka tei zadnji se moro do 10. márcá pri svojih kadrah zglasiti i pravico od oblasti pokazati, ka so doma neobhodno potrebni.

Blagoslavljanje. Sv. Antona podobo je kúpo iz zahvalnosti ranjeni vojak, Kolmanko Ferenc z Korošec, štera se je z genljivov slavnostjov i z velikim veseljom blagoslovila v cankovskoj lepoj farnoj cerkvi.

„Enkrat le enkrat bi rad še doživel, enkrat le enkrat bi rad vas še videl“, drage stariše, sestrice, brate, g. duhovnika pa celo faro cankovsko posebno pa svoje dobrotnike, ki so mi dobro svoje srce odpirali, kda sem se v Radgoni v bolnišnici vračo kak ranjen vojak. Ta žela po domačoj grúdi bodi moja glasna zahvala. — *Bence*, desetnik, z Domajinec, vižarov sin.

Se i ne se je posrečilo. Ne se je posrečilo tolvajija, posrečilo se je pa odnešeno blago najti. Pri Kikel Ivana hiši v Črensovcih so odnešene tri kokoši. Samo tri ženske so pri hiši i edno malo dete. Te so se zbojale, ka za kokošami pride goske na red. Štiri so mele i te so sedele pod kokošami. Jedina reč, štera sirotam kaj zaslúžka prinése. Zdaj bi že nesle. I strah sirot je ne bio brez zroka. Edno noč preminolih dni okoli polnoči zapazijo ropot pri drvarnici. Skočijo gor i dve starovičnivi ženski vó rešit svoje siromaštvo. Ali prekesno sta prišle. Lakat je bila dolvdarjena, gošek pa nej. A ne odstrašita se velikoga mraza i kesne noči, nego ideta za tolvaji. Malo dete jihve samo gonilo: „Idita mamici, jaz bom z materjov tečas molo k sv. Antoni, naj prosí Srce Jezusovo, ka najdeta gor naše žibike.“ I resan, dete je z plantavov materjov molilo doma, starici pa ideta v ves iskat stražare. Pohitroma je najdeta, razvrstijo

se po cesti, eden beži tusem, drugi lamta, naj tolvajom pot zastavijo. Škerget, nočni stražar ido proti trnarskoj poti i glejte, najdejo tri osebe stati pri hiši Ritosovoga (Hozjan) Marko. Velijo tém: „če ste pošteni, stojti!“ Ali da so nej bili pošteni, so razbežali vsaki v svoj kraj. Škergét ido zdaj k hlevam i najdejo tam odnešene štiri goske. Hozjana zbñdijo, ki je globoko spao i ga pitajo, če zna, ka ma v hlevi goske. Za nikoj je ne znao. Deklička arendaške Hozjanove je pa pred Cigan Ivanom i Golinar Lovrencom to pravila, ka so predtem nikaki tam hodili i Hozjani ponujali goske, naj je nikam nesé, a té je odgovoro, ka zdaj ne more, da nema črevlov. Hozjanov sin je naime túdi pítar. Stražar je hodo túdi v dvoje mesto iskat sumljive osebe i niedne nej najšeo doma. To se je zvedilo. Po toj sledi naj iščejo dale žandarje. Ednok se more konec narediti toj tolvajiji. — Starici sta pa nesli veselo svoje goske domo i najše še pri molitve sinka z materjov. Bog je pomagao siromakom.

Siromakom na znanje! Siromaki, ki ne morete si Novin i Marijinoga Lista naročiti, jihva dobite brezplačno. Na vsaki farof pošljemo nikelko številik brezplačno. Zglasite se pri svojih duhovnih pastérah za njé i molite za nas duhovnike.

Mali vitezi. Pri kronanji králja je bilo číteti od málih vitezov ali oprodov. „Oprod“ je iz vogske reči „aprod“ (mali) i v slovenščini pomeni „maloga viteza“. Ti mali vitezi so za diko i čast po kraljevskih dvorah. Inda jih je dosta bilo, zdaj jih je samo 30. Imenúje kralj samo tiste za male viteze štéri od plemenitašov shajajo tak, ka po oči 8, po materi pa 4 kolena moro biti plemenitaška. Čast njihova je pri telovskoj procesiji, pri pranji nog na veliki četrtek kralji pomagati, nadale kre mrtvoga tela kraljá i pri sv. mešah svetiti z bakljami i dvoriti pri drugih slovesnostih kraljevske hiše. Prle so meli plačo vsi, zdaj jih ma samo šest prvih. Obleka njihova je z zlatom zarobljen rdeči kapút z fodrastim goletrom, bele hlače do kolen, svilne nogavice (štrumfe) i cipele z kapči.

Junaški kranjci. „Slovenec“ poroča, ka je maršal nadvojvoda Eugen deželnomi glavari kranjske dr. Šusteršiči na njegov pozdrav te brzójav poslao: „Z živim veseljom sem sprejeo domoljubne čestitke prebivalstva Kranjske, štere sinovi so se v bojih proti dednomi sovražniki najslavnejše odlikovali.“

Tihotapstvo. Nači pravite „švércanje“. Čarne duše ljudi je puno na sveti.

Keliko sirot gladuje, drugi pa milijone sklada v žep iz njihovoga pomenjkanja. Odkrilo se je veliko tihotapstvo prinasa. *Kurzweil, Leszner, Weisz David, Finkelstein* Jakob i drugi, trgovci, železniški službenci, delavci iz Nyitre, Érsekújvára so do 300 vagonov zrnja izvozili z domovine na Švicarsko i tak v Talijansko. To je 30 jezér metercentov zrnja je dobo po teh veleizdajnikah naš sovražnik, mi i naši vojaki so pa mogli zatoga volo pomenjkanje trpeti. Na ednom vagoni so meli do 20 jezér koron dobički ti dobri ptiči. Oblast je prijela. Eden z med njih *Aczél Ignac*, prednji financ se je strelo. Oslepili so tak oblast, ka so na vozne liste dali zapisati, ka tikvi, koščice, brodec vozijo, i zaistino so v vagonah te reči bile nasipane ozgoraj, a pod njimi se je pa skrivalo naše dobro zrnje. Na fronto ž njimi!

Slovo vzemejo od fare beltinske, duhovnikov, svojih žen i dece: *Glavač Jožef*, stražamešter, *Matjašec Števan*, četovodja, *Lebar Mihal* z Beltinec i *Marič Matjaš*, desetnik 20. dpp. z Adrijanec. Prosijo svoje tovarišice, naj po krémáh ne hodijo, deco po vesi ne púščajo, nego molijo dosta za uboge vojake.

Na novo adrijansko kapele je poslao Raduha Andraši iz Amerike Raduha Martin 360 kor. — Kre velike ceste ležeča preprosta kapelica zaistino zašlúži, da bi se v lepo, veliko, novo premenila. V Adrijancih je največ trgovcov. Na jezere dobičkov so dobili tei za časa boja, o da bi konči petdeseti del vkraj dali ž njih na čast sv. Trojstvi! Vúpamo se, ka radi učinijo.

Zamerile smo kotrige Živoga Rožnoga Venca z Črensovec Gerič Števani, ka so nam krmino pripravili. Oni so se bojali, ka zamerimo me, če nam nikaj ne dajo, i nasprotno se je zgodilo, mi smo zamerile, zakaj so nam pripravljali. Me bogati ščemo Matercerkev, ne hodimo mrtve pohajat i sprejavat za jelo i pilo, nego za nebesko plačo. Zatoga zroka volo smo nej šle na pripravljeno krmino. To brez vse svaje iz ljúbezni do Boga naznanimo *Kotrige Živoga Rožnoga Venca z Črensovec.*

Što trpi zavolo zaprtja si lahko pomaga z poganjajočimi sredstvi. Ta so pa dvojja: edna dražijo, druga pomirjajo život. Prva se moro jako previdno rábiti, druga so docela neškodljiva i so Fellerove rebarbarske „Elza kroglice“. Vzbúdiyo tek, povspešijo prebavo, so i za ženske i deco. V vsakoj hiši naj bi bile. Predbojnske cene: 6 škatljic poštine prosto pošlje za 4 kor. 40 f.

lekarnar **E. V. Feller**, Stubica, Centrala 146. Horv. Istočasno se lahko naroči Fellerov „Elzafluid“ za ribanje. 12 kantic 6 kron poštine prosto. Cela grmada zahvalnih pisem svedoči kak priljubljen je „Elza-fluid.“

Na podporo Marijonoga Lista i Novin so darúvali: Benkovič Jožef z Ivánec 4 kor., Bogojančarje 33 kor. 40 f., Bükovnica 3 kor. 40 f., Strelóvčarje 15 kor. 30 f. Bog plati. — Imena darovnikov ob priliki v Mar. Listi objavimo.

Pošta.

Krčmar Marija. Ižekovci. Pošilamo vašemi. **Hauko Jožef. Leitersdorf.** Bog plati na bogatoj naročnini. Vse je vredí. **Bokan Ferenc a žena G. Slaveči.** Za dobljene 3 kor. polleta dobite Novine. **Kalendarov nega več. Čurič Jožefa žena. Trnje.** Moža so Rusi 1. 1915. sept. 15. pri *Klewi* na Rusko-polskom zgrabili. **Raj Ivana žena. Nedelica.** Lani aug. 19.—31. je mož ali spadno ali zgrabljen. Stalno se ne more dognati. **Kisilak Ferenc a oča Vadarci. Meolic Jožefa oča. Krog.** Vašiva so Rusi lani okt. 5. zgrabili. **Vič g. Tüll G. G. Sinik.** Filó Karol je 1. 1916. julija 2. pri *Zaturcy* ji junaško smrt pretrpo. **Per toci Al. žena. Tropovci.** Bog plati na podpori, prišla je. **Prkič Franc. Bákovci. Kovač Fr. Spodnji Slaveči.** Penezi so prišli do rok. **Halsedl Ana. Gerlinci.** 5 kor. dobo. Sestri pošlem Novine. Na meše pošljite v Celje (Cilli, Josephiberg, Štajarsko) misijonarom. Jaz je ne morem sprejeti. **Kovač Matjaš. Schöpfendorf.** Bog plati, dobo sem peneze.

100 litrov domače pijače

Elpis! vkrepčevalne, téč-ne in žejo gaséče si more vsaki sam napraviti za male stroške. V zalogi so: ananas, jaboka, gre-nadina, maline, muškateška, meta, pomaranče strašnica in višnja. Neuspeh izkljüčen. Ta domača pijača se pije po leti mrzlo po zimi pa vroče namesto ruma. Snovi z natenónim navodilom stanejo K 10 poštine prosto proti povzetji. Za kmetijstva, vekša hišna gospodarstva, delavnice, tovarne i. t. d. je to sredstvo velikanske vrednosti, ker se delavci s tov pijačov okrepčajo ne da bi bili pijani ali pa da bi zgúbili na delavskoj zmožnosti

Janez Grolich, drogerija „pri angelju“ Brno štev. 85. Moravsko.

12 kantic poštine prosto 6 kron

Zanesljivo domaće vrasstvo za ljudstvo, stero vnože zdravnikov i od stoježér več zahvalnih pisem priporáca, ce nam ne sme drago viditi. Dobro stanje i zdravje nase je od vseh penéz vec. Dobrodisec Fellerov „Elza-fluid“ je pa ne samo dober i uspešen, nego esce penezi. Predbojnske cene: 12 malih ali 6 dvojnih ali 2 specialnivi kantic poštine prosto samo 6 kor. 24 malih ali 12 dvojnih ali 4 specialne kante poštine prosto samo 10 kor. 60 fl., 48 malih ali 24 dvojnih ali 8 specialnih kant poštine prosto samo 20 kor.

Nešterná kaplja zadostuje,

eka si lahko odpravimo najbolje krcovite, nas mantrajoše bolecine, štere se večkrat prikažejo v glavi, želođé zobéh itd. Pri ribanji izvratno pomagajo té kaple protiv betegom od prepíha, mokrote i prehlajenja dobljenim, kakšté močni so, nadale proti protin-kim nevrálgičnim bolecinam v lici, vúhah šinjeki, proti trganji, prso i hrstaholi, smicanji, ledevjá boli rezanji itd. Vsaki to lahko skuša, posvedocijo pa túdi jezere zahvalnik pisem, stera vsaki sme poglednoti. Vnogi ga hvalijo zavolo toga, ka pomaga proti oslabljenosti, v telu, v oéh, nesnenosti itd., pa zato, ka bolecino vtíša, kašel vstávija, okrepa, zdravi mišice i živce oživlja.

Protí žalocnim holecinam, netecnosti, kréi, zaprtini, stávjanji i pri največih žalocni betegah rabimo Fellerove rebarbarske „Elsa-pilule“, šterih 6 škatlic poštine prosto stáne 4 kor. 40 fl., 12 škatlic poštine prosto 8 kor. 40 fl.

Čuvajmo se ponarejanj: ki právi Fellerov Elsa-fluid i prave Elsa-pilule šče meti, naj točno narocitev na

FELLER V. EUGEN lekarnika, Stubica, Centrala 146, (Zagreb žup.)

Razposilanje po povzetji, ali če se penezi naprej notré pošlejo. Dobro je peneze po poštnoj nakaznici naprej — odposlati, drugač pošta 12 fl. povzetja računa. —

Preprečite škodo,

štero napravijo stvarci v vsakoj hiši. Pogoste se niti ne ve, ka je hipoma nastalo škodo povzroči skrit stvarac. Rastline v ográčki, jestvine v kleti, obleka v omari, živina v štali, jedila v kúhinji so navadno izpostavljena nepaženim poskdovanjom škodljivih žóževk kakti listnih vúši, molov, ščurkov, kebrov, vúši, buh, i steníc. Buhe, vúše i múhe prineso pogostoma klice bolezni, štere so ljudem i živini nevarne.

Potreben je zato v vsakoj hiše Fellerov prašek „Elsa“ za stvarce, šteri učinjúje brez-pogojno sigurno i najhitrej, protiv vsakoj kuki. Je jako izdaten i pokonča vse stvarce i njih zalego kam pride. Z drugim se ne da nadomestiti. Predbojnske cene: 5 velikih škatelj 5 k., 1 kak priposlátev z drugim sredstvi samo 1 k. Natenóno navodilo je priloženo vsakej škatli. Za živinorejce je Fellerov živinski redilni prašek „Elsa“ 5 škatelj poštine prosto 6 k. velike vrednosti zato ka redilne snovi vse izvleče iz krme, te redilno vrednost, čeravno je slabša, ztem podigne. Vsa ta sredstva se dobijo jedino pri lekarniki **E. V. Feller, Stubica, Centrala 146. (Horv.)**

